

[Gaat Joe Sixpack opnieuw de wereldeconomie redden?](#)

[Voorwaarden bekend voor extra schenkingsvrijstelling woning in aanbouw](#)

[Toch verrekenen, ondanks huwelijkse voorwaarden](#)

[Duitse primeur: negatieve rente voor particulieren](#)

[AOW-leeftijd twee jaar eerder naar 67 jaar](#)

[AFM op tv met waarschuwing tegen 'boiler rooms'](#)

CARING CAPITAL VIEW

Hans Molenaar, IVM Caring Capital CIO

Gaat Joe Sixpack opnieuw de wereldeconomie redden?

Uit recente cijfers blijkt dat de economische groei in de VS goed doorzet. Op jaarbasis bedroeg deze in het derde kwartaal van dit jaar 3,9%. De winstgroei van de Amerikaanse bedrijven in dezelfde periode hield daarmee gelijke tred. Inmiddels gaat het economisch weer goed in de VS. De huizenprijzen stijgen al weer enkele jaren en de werkloosheid daalt. De loonstijgingen zijn nog altijd laag. Maar als de arbeidsmarkt verder verkrapt en Joe Sixpack, de Amerikaanse Jan Modaal, meer baanzekerheid heeft, gaat hij meer loon vragen – en krijgen. Dit kan dan leiden tot nog meer bestedingen en dus nóg meer groei.

Sparen of spenderen

Zo ging het ook in het vorige decennium. Tot 2008 werd de wereldwijde economische groei in belangrijke mate gedreven door de bestedingen van de Amerikaanse consument. Joe Sixpack (die zijn weinig flatteuze naam dankt aan wat volgens veel mensen zijn belangrijkste aankoop in de supermarkt zou zijn) bleef in deze periode maar geld uitgeven. Sparen deed hij niet meer, ook al omdat zijn huis in waarde bleef stijgen en hij makkelijk (extra) krediet kon krijgen. Dit ging jaren goed, maar leidde uiteindelijk tot de kredietcrisis. Deze zette de Amerikaanse consument weer aan het sparen, zodat hij minder geld uitgaf en de economie stagneerde.

Sentiment

De laatste tijd gaat het echter weer crescendo. Het is bekend dat de economie voor een groot deel wordt gedreven door sentiment. In onderstaande grafiek zien we dat het sentiment van de consument in de VS de afgelopen jaren fors is gestegen, na het diepe dal van de kredietcrisis. Gezien het economisch herstel is dat ook niet zo verrassend. In ieder geval minder verrassend misschien dan het consumentenvertrouwen in de Eurozone. Ook dat heeft zich sinds begin 2013 duidelijk hersteld, zij het met een lichte terugval in de afgelopen maanden.

Toch verrekenen, ondanks huwelijkse voorwaarden

Een recente uitspraak van de Rechtbank Amsterdam bevat een nuttige les voor mensen die al langer zijn getrouwd op huwelijkse voorwaarden, maar daar in de praktijk niet naar leven. Het ging om een man en een vrouw die ooit waren getrouwd 'onder uitsluiting van iedere gemeenschap van goederen', maar na 44 jaar een echtscheiding wilden. In het kader daarvan eiste de vrouw divers onroerend goed voor zich op, omdat dit op haar naam stond. De rechter ging hierin niet mee. Na beide partijen gehoord te hebben overwoog de rechtbank dat het paar weliswaar was getrouwd op huwelijkse voorwaarden, maar gedurende hun lange huwelijk altijd had geleefd als in gemeenschap van goederen. Man en vrouw waren dus feitelijk 'volledig afgeweken van de inhoud en strekking van de tussen hen bestaande algehele uitsluiting van gemeenschap van goederen'.

Afrekenen

De vrouw had ooit een onderneming, die echter was overgegaan in die van de man. Van een aflossing die het voormalige bedrijf van de vrouw in 1997 had gedaan voor het bedrijf van de man viel niet meer na te gaan in hoeverre deze ook bedoeld was om schulden van de vrouw af te lossen. De vrouw gaf ook zelf toe dat de ondernemingen altijd enigszins met elkaar vermengd waren. De vrouw kon de stelling van de man, dat de betwiste woningen louter op haar naam waren gesteld als bescherming tegen zijn mogelijke crediteuren, ook niet onderuit halen. Evenmin kon ze bewijzen dat er ooit sprake was geweest van gescheiden geldstromen. Kortom, oordeelde de Rechtbank, de financiën van het stel liepen zowel zakelijk als privé volledig door elkaar, ondanks het onroerend goed alleen op naam van de vrouw. Het onverkort toepassen van de huwelijkse voorwaarden zou daarom 'naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid' onaanvaardbaar zijn. Ergo: in het kader van de scheiding moeten de partijen met elkaar afrekenen alsof ze wél in gemeenschap van goederen waren getrouwd.

Met dank aan van Ewijk Estate Planning. Relaties van IVM Caring Capital met vragen over een eventuele actualisering van hun huwelijkse voorwaarden kunnen hierover contact opnemen met hun relatiebeheerder.

[Terug naar boven](#)

Duitse primeur: negatieve rente voor particulieren

Voor zover bekend is de Skatbank de eerste die klanten laat betalen voor het 'mogen stallen' van hun spaargeld. Particulieren met een saldo van meer dan 500.000 euro zijn daarover sinds kort 0,25% 'negatieve rente' verschuldigd. Bizar? Niet volgens een beleggingsdeskundige van Deutsche Bank. In een artikel in Der Spiegel voorspelt hij dat negatieve rente de norm gaat worden. In Nederland hoeven particulieren nog niet te betalen om te mogen sparen. Maar sinds deze maand berekent ING negatieve rente aan sommige grote partijen. Rabo en ABN-AMRO waren daar al eerder

Europa achter op VS

De derde kwartaalcijfers over de economie en de ondernemingsresultaten hebben weinig verrassingen opgeleverd. Zoals verwacht kwam de Europese economie niet in een triple dip terecht, maar boekt deze een bescheiden economische groei van 0,8% op jaarbasis. Daarbij valt het op dat Spanje, Portugal en Griekenland een duidelijk herstel laten zien, terwijl de groei in Duitsland, Frankrijk en Italië heel beperkt blijft. Zeker vergeleken bij die 3,9 procent economische groei in de VS! Ook de Amerikaanse bedrijven zagen hun winsten het afgelopen kwartaal verder doorgroeien. Bij de Europese bedrijven blijft het beeld nog divers. Tegenover een aantal bedrijven met duidelijk winstherstel, staan er nog genoeg waar herstel nog niet, of niet voldoende zichtbaar is. Een grotere verrassing dan de economische groeicijfers is de dalende olieprijs de laatste maanden. De markt verwachtte tot voor kort dat deze rond de \$ 100 zou blijven bewegen. In plaats daarvan is de prijs van olie sinds eind juli gedaald tot ongeveer \$ 76. Dit is goed voor de groei van de economie, maar drukt ook de inflatie verder omlaag.

Visie

De recente economische cijfers geven geen aanleiding tot een aanpassing van onze visie. Wij blijven uitgaan van een voortgaande economische groei in de wereld in 2015. Zeker in de VS zal de groei onveranderd doorzetten op een keurig niveau van rond de 3%. In Europa en Japan verwachten wij voor 2015 weliswaar ook groei, maar op een aanzienlijk lager niveau dan in de VS: 1 tot 1,5%. In China houden wij rekening met een daling van de groei naar ongeveer 7%. China moet verder gaan met het doorvoeren van structurele veranderingen en het stimuleren van de binnenlandse consumptie. Nu is China nog te afhankelijk van export en investeringen. Een dergelijke transitie gaat niet zonder slag of stoot. Ook de overige opkomende landen zullen naar onze verwachting verdere groei laten zien. Echter per regio en land zullen er aanzienlijke verschillen zijn. De inflatie in de wereld zal laag blijven, mede dankzij de recente ontwikkelingen van de olieprijs. Naar verwachting zal de OPEC niet in staat of bereid zijn de productie terug te brengen. Wij rekenen daarom niet op een snel groeiende olieprijs. Op grond van de gezonde economische groei in de VS verwachten we dat de FED in de eerste helft van 2015 gaat beginnen met het verhogen van de geldmarktrente. Wij denken dat dit ook zal leiden tot een stijging van de lange rente daar. Een soortgelijke stap verwachten wij volgend jaar nog niet van de ECB. Wel is te verwachten dat de lange rente in de Eurozone op termijn gaat stijgen, in het kielzog van de Amerikaanse rente. Overigens zal deze stijging volgens ons niet dramatisch zijn. Vanwege de economische groei en de winstgroei blijven wij optimistisch over aandelen. Wij vinden de waardering nog steeds aantrekkelijk. Toegegeven: op basis van de koerswinstverhoudingen zijn aandelen niet goedkoop. Maar kijken we naar de risicopremie (het te verwachten rendement op aandelen ten opzichte van het te verwachten rendement op obligaties), dan blijven aandelen nog altijd aantrekkelijk gewaardeerd.

Zorgenkind

Europa blijft een zorgenkind, omdat hier op dit moment de grootste risico's liggen. De groei in de Eurozone blijft laag. Frankrijk en Italië moeten hervormingen doorvoeren om hun economie weer competitief te maken, maar zijn daar om politieke redenen niet toe in staat of bereid. Duitsland en enkele andere Noord-Europese landen zouden de economie meer moeten stimuleren, maar lijken daar ook niet toe bereid uit angst voor de begrotingseffecten. Hierdoor blijft de ene Europese politicus de ander vertellen wat deze moet doen, maar komen de politici gezamenlijk niet tot effectieve maatregelen om de economie in Europa te verbeteren. Daarnaast blijven de geopolitieke spanningen in de Oekraïne een risicofactor, die het sentiment van de Europese consument negatief beïnvloedt.

sommige grote partijen. Rabo en ABN AMRO waren daar al eerder mee begonnen. De rentevergoeding op spaargeld is al jaren aan het dalen, als gevolg van de extreem lage rentes die centrale banken over de hele wereld hanteren in hun pogingen om de economie te stimuleren. Zo werkt de Europese Centrale Bank (ECB) al langer met een rente van - 0,2% voor banken die geld bij de ECB stalen. Gewone spaarders in Nederland mogen bij de grote banken blij zijn als ze 1,2% rente over hun tegoed kunnen krijgen. Nauwelijks genoeg om de inflatie te compenseren (deze bedroeg in oktober 1,10% op jaarbasis).

Bronnen: telegraaf.nl, moneywise.nl

[Terug naar boven](#)

AOW-leeftijd twee jaar eerder naar 67 jaar

Als de plannen in het regeerakkoord van het kabinet Rutte-Ascher door de beide Kamers komen, gaat de leeftijd waarop Nederlanders voor het eerst een AOW- uitkering ontvangen nog sneller omhoog dan de huidige regeling. Staatssecretaris Jetta Klijnsma van Sociale Zaken stuurde het wetsvoorstel hiervoor vorige week naar de Tweede Kamer. Wordt het voorstel wet, dan gaat de AOW-leeftijd al in 2018 naar 66 jaar (in plaats van 2019) en al in 2021 naar 67 jaar, in plaats van 2023. Tot 1 oktober 2015 gaat de AOW in op de leeftijd van 65 jaar en 3 maanden, daarna wordt de AOW-leeftijd stapsgewijs verder verhoogd. Vanaf 2022 gaat de overheid jaarlijks bekijken of de AOW-leeftijd nog verder omhoog moet. Daarbij speelt een eventuele stijging van de gemiddelde levensverwachting een grote rol. Voor mensen die door de versnelde optrekking van de AOW-leeftijd tegen financiële problemen aanlopen komt er een overbruggingsregeling. Deze geldt met name voor mensen die vóór 2013 al een VUT of prepensioen hadden.

Bronnen: telegraaf.nl, rijksoverheid.nl, svb.nl

[Terug naar boven](#)

AFM op tv met waarschuwing tegen 'boiler rooms'

Op 18 november jl. liet het televisieprogramma *Tros Opgelicht* uitgebreid Marcus Wagemakers, hoofd Marktintegriteit van de Autoriteit Financiële Markten (AFM), aan het woord. Hij waarschuwde voor het fenomeen 'boiler rooms', call centers die meestal zonder vergunning potentiële beleggers proberen via de telefoon waardeloze of zelfs nepaandelen te verkopen. De welbespraakte verkopers stellen daarbij grote en/of snelle winsten in het vooruitzicht, waarbij geschermd wordt met op papier prima resultaten. Door herhaaldelijk te bellen wordt geprobeerd een schijnbare vertrouwensrelatie op te bouwen met het toekomstige slachtoffer. Boiler rooms werken met lijsten van mensen die geïnteresseerd zijn in beleggen, of die al eerder gezwicht zijn voor telefonische acquisitie. Bij recent justitieel onderzoek kwam er een dergelijke 'sukkellijst' (van het Engelse sucker list) boven water met 750 namen in Nederland. Van 680 daarvan wist de AFM het adres te achterhalen. Deze personen ontvingen een waarschuwingsbrief van de AFM. Ook op de eigen website waarschuwt de AFM tegen beloplichters en geeft de marktwaakhond tips ter bescherming. De belangrijkste is misschien wel dat het in Nederland verboden is zomaar consumenten te bellen ('cold calling') met het aanbod aandelen te kopen of te verkopen. Daarnaast adviseert de AFM onder meer om de (vergunningen)registers en de waarschuwingslijsten van het AFM te raadplegen en een kosteloos abonnement te nemen op de consumentennieuwsbrief van het AFM.

Bronnen: afm.nl, fd.nl

[Terug naar boven](#)

Beleid

Begin oktober hebben wij de overweging in aandelen teruggebracht van 10% naar 5%. Daarnaast hebben wij de rentegevoeligheid van de obligatieportefeuille verlaagd. De correctie op de aandelenmarkt van oktober was een zogenaamde V-vormige correctie. Binnen enkele weken was de correctie weer geheel (in de VS) of grotendeels (in Europa) teniet gedaan. Wij hebben onze verwachtingen over de economische vooruitzichten en de ontwikkelingen op de financiële markten niet aangepast en zien dan ook op dit moment geen reden onze positie te wijzigen.

IVM Caring Capital relaties kunnen het performanceoverzicht van de modelportefeuilles vinden op onze website:

www.ivmcaringcapital.nl.

© IVM Caring Capital 2014. Niets uit dit document mag worden gekopieerd of verspreid zonder voorafgaande toestemming van de auteur.

[Terug naar boven](#)

Voorwaarden bekend voor extra schenkingsvrijstelling woning in aanbouw

Vorige week publiceerde de staatssecretaris van Financiën de voorwaarden waaraan voldaan moet worden om voor een woning in aanbouw ook nog in 2015 gebruik te kunnen maken van de tijdelijk verruimde schenkingsvrijstelling. Zoals eerder gemeld verdwijnt deze per 1 januari a.s. Tot en met 31 december 2014 echter mag iedereen nog tot € 100.000 euro vrij van schenkingsbelasting ontvangen, zolang het geld maar wordt gebruikt voor koop, (ver)bouw of hypotheekaflossing van een eigen woning. Een probleem deed zich voor bij mensen die de vrijstelling willen gebruiken voor een huis in aanbouw, waarvan de oplevering na 1 januari 2015 is gepland. Mede na vragen in de Tweede Kamer heeft de staatssecretaris voor deze groep nu precieze spelregels opgesteld:

- * Voor de begunstigde van de schenking moet de woning op 31 december 2014 al een 'eigen woning in aanbouw' zijn in de zin van de wet.
- * De eigendom van de bouwgrond, erfpacht-, opstal- of appartementsrecht moet uiterlijk 31 december 2014 bij notariële akte aan de begunstigde zijn overgedragen ('geleverd').
- * Op 31 december 2014 moet tenminste 10 procent van het geschonken bedrag daadwerkelijk zijn besteed aan de aankoop, of als termijnbetaling voor de bouw.
- * Het restant van het schenkingsbedrag moet in 2015 worden besteed aan de eerstvolgende (bouw)termijnen. Betalingen na 1 januari 2016 vallen niet meer onder de vrijstelling.

Met dank aan Van Ewijk Estate Planning.

[Terug naar boven](#)
